

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Stanovisko európskeho dozorného úradníka na ochranu údajov k návrhu rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný program Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie

(2009/C 2/02)

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK NA OCHRANU ÚDAJOV,

Návrh vo svojom kontexte

so zreteľom na Zmluvu o Európskom spoločenstve, a najmä jej článok 286,

2. Nový viacročný program (ďalej len „program“) sa predkladá ako pokračovanie programov „Bezpečnejší internet“ (1999 – 2004) a „Bezpečnejší internet plus“ (2005 – 2008).

so zreteľom na Chartu základných práv Európskej únie, a najmä jej článok 8,

3. Vymedzené sú štyri oblasti:

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov ⁽¹⁾,

— obmedzovanie nezákonného obsahu a boj proti škodlivému konaniu online,

— presadzovanie bezpečnejšieho prostredia online,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 45/2001 z 18. decembra 2000 o ochrane jednotlivcov so zreteľom na spracovanie osobných údajov inštitúciami a orgánmi Spoločenstva a o voľnom pohybe takýchto údajov ⁽²⁾, a najmä jeho článku 41,

— zabezpečenie povedomia verejnosti,

— vytvorenie vedomostnej základne.

so zreteľom na žiadosť o stanovisko v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001 prijatú 4. marca 2008 od Európskej komisie,

4. Program sa predkladá ako konzistentný a komplementárny s príslušnými politikami, programami a činnosťami Spoločenstva. Vzhľadom na množstvo existujúcich regulačných opatrení v oblasti ochrany detí v kontexte nových technológií sa tento program zameriava na činnosť, nie na reguláciu. Program sa sústreďuje na efektívnosť a účinnosť iniciatív, ktoré sa majú zrealizovať, a prispôsobenie sa vývoju nových technológií. Z tejto perspektívy predpokladá rozšírenú výmenu informácií a najlepších postupov.

PRIJAL TOTO STANOVISKO:

5. Ako rámcový nástroj program nezachádza do podrobností činností, ktoré sa majú vykonať, no umožňuje výzvy na predloženie návrhov a výzvy na predloženie ponúk v súlade so štyrmi vymedzenými oblasťami.

I. ÚVOD

Konzultácia s EDPS

Zameranie stanoviska

1. Návrh rozhodnutia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa ustanovuje viacročný program Spoločenstva na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie, (ďalej len „návrh“) zaslala Komisia na konzultáciu EDPS 4. marca 2008 v súlade s článkom 28 ods. 2 nariadenia (ES) č. 45/2001. Táto konzultácia sa má v preambule rozhodnutia výslovne uviesť.

6. Všeobecné oblasti programu sa venujú ochrane detí používajúcich internet a iné komunikačné technológie bez zdôrazňovania aspektov súkromia v problematike ⁽³⁾. EDSP plne podporuje cieľ návrhu, v tomto stanovisku však zdôrazní tieto aspekty súkromia.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁽²⁾ Ú. v. ES L 8, 12.1.2001, s. 1.

⁽³⁾ Niektoré odkazy na súkromie možno nájsť v hodnotení vplyvu (3.2. Konkrétne riziká: zverejnenie osobných údajov; 3.3. Cieľové skupiny; 5.2. Analýza vplyvu variantov politiky), no nie sú významne rozvinuté.

7. EDPS považuje za kľúčové, aby plánované iniciatívy boli v súlade s existujúcim právnym rámcom uvedeným v návrhu ⁽¹⁾, najmä so smernicou 2000/31/ES o elektronickom obchode, smernicou 2002/58/ES o súkromí a elektronickej komunikácii a smernicou 95/46/ES o ochrane údajov ⁽²⁾.

8. Ochrana osobných údajov by sa mala zohľadniť vo vzťahu k rôznym aspektom a rôznym účastníkom programu: ochrana osobných údajov detí je samozrejme hlavnou otázkou, nie však jedinou: zohľadniť by sa mali aj osobné údaje týkajúce sa osôb a obsahu, ktoré sa kontrolujú na účely ochrany detí.

9. Toto stanovisko sa zaoberá týmito oblasťami:

— v kapitole II sa vytvorí prepojenie medzi ochranou údajov a bezpečnosťou detí, pričom sa zdôrazní skutočnosť, že ochrana údajov detí je nevyhnutným krokom k vyššej bezpečnosti a prevencii pred zneužitím,

— v kapitole III stanovisko zdôrazní skutočnosť, že spracovanie osobných údajov je vlastné aj oznamovaniu, filtrovaniu alebo blokovaniu podozrivého obsahu alebo osôb na internete:

— v prvom bode sa otázka oznamovania podozrivých osôb a skutočností analyzuje z pohľadu ochrany údajov,

— druhý bod sa zameria na úlohu technických nástrojov,

— predmetom tretieho bodu bude zodpovednosť priemyslu vo vzťahu k jeho kontrole nad údajmi užívateľov a obsahovými údajmi.

II. OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV A BEZPEČNOSŤ DETÍ

10. EDPS plne podporuje cieľ programu a opatrenia vymedzené na účely zlepšenia ochrany detí online. Medzi rozhodujúce opatrenia, ktoré treba ďalej rozvíjať, patrí predovšetkým obmedzovanie nezákonného a škodlivého obsahu a zvyšovanie povedomia detí a iných účastníkov.

⁽¹⁾ Vysvetľujúce memorandum, 2.1. Legislatívny kontext; Zhrnutie hodnotenia vplyvu, 1.2. Súčasný stav: právne predpisy.

⁽²⁾ — smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/31/ES z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (smernica o elektronickom obchode) (Ú. v. ES L 178, 17.7.2000, s. 1),

— smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002 o spracovaní osobných údajov a ochrane súkromia v odvetví elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronickej komunikácii) (Ú. v. ES L 201, 31.7.2002, s. 37),

— smernica Európskeho parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. októbra 1995 o ochrane fyzických osôb pri spracovaní osobných údajov a voľnom pohybe týchto údajov (Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31).

11. EDPS by rád pripomenul, že primeraná ochrana osobných údajov detí je základným úvodným krokom na zabezpečenie bezpečnosti online. Prepojenie medzi súkromím a bezpečnosťou detí je explicitné v nedávnom vyhlásení výboru ministrov „o ochrane dôstojnosti, bezpečnosti a súkromia detí používajúcich internet“ ⁽³⁾. Vyhlásenie pripomína právo detí na dôstojnosť, osobitnú ochranu a starostlivosť, ktoré sú potrebné pre ich blaho, „na ochranu pred všetkými formami diskriminácie a svojvoľného alebo nezákonného zasahovania do ich súkromia a pred nezákonnými útokmi na ich česť a povesť“.

12. Ako prípady rizík spojených s ochranou súkromia detí vyhlásenie uvádza sledovateľnosť činností detí, ktorá ich môže vystaviť trestnej činnosti, napríklad navádzaniu na sexuálne účely alebo inú nezákonnú činnosť. Profilovanie a uchovávanie osobných údajov týkajúcich sa činností detí sa tiež prezentuje ako činnosť vedúca k potenciálnemu riziku zneužitia, napríklad na obchodné účely alebo na vyhľadávanie vzdelávacími inštitúciami alebo potenciálnymi zamestnávateľmi. Vyhlásenie preto vyzýva na odstránenie alebo vymazanie, v primerane krátkom čase, obsahu a stôp, ktoré deti zanechávajú online, a na vývoj a propagáciu informácií pre deti, najmä o vhodnom používaní nástrojov, ktoré poskytujú prístup k informáciám, vývoj kritickej analýzy obsahu a vybudovanie primeraných komunikačných zručností.

13. EDPS tieto zistenia podporuje. Predovšetkým považuje za kľúčové zvýšiť povedomie detí o rizikách spojených so spontánnym oznamovaním osobných údajov, ako je skutočné meno, vek alebo miesto pobytu.

14. Bod 3 opatrení ⁽⁴⁾ navrhovaných vo viacročnom programe je venovaný konkrétne „Zabezpečeniu povedomia verejnosti“ prostredníctvom činností zameraných na deti, rodičov, opatrovateľov a pedagógov o možnostiach a rizikách spojených s používaním technológií online a „prostriedkoch na ich bezpečné používanie“. Spomedzi opatrení uvedených v návrhu predstavuje poskytovanie vhodných informácií a zabezpečenie kontaktných miest, kde môžu rodičia a deti dostávať odpovede na otázky, ako bezpečne používať technológie online, dva užitočné nástroje, ktoré by mali explicitne integrovať tento rozmer ochrany osobných údajov dieťaťa.

15. EDPS chce zdôrazniť, že orgány na ochranu údajov sú v tomto kontexte relevantnými účastníkmi diskusie. Mali by sa tak uviesť v návrhu, najmä tam, kde predpokladá podporu spolupráce a výmeny informácií, skúseností a osvedčených postupov na vnútroštátnej a európskej úrovni ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Vyhlásenie prijaté Výborom ministrov dňa 20. februára 2008 na 1018. rokovaní zástupcov ministrov, dostupné na: „wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?Ref=Decl(20.02.2008)&Ver=0001“.

⁽⁴⁾ Príloha 1, Opatrenia, bod 3.

⁽⁵⁾ Príloha 1, Opatrenia, bod 1.

16. Na ilustráciu nedávnych aktivít v tejto oblasti v členských štátoch a u členov EHP možno uviesť niekoľko iniciatív. Švédska DPA vykonáva ročný prieskum postojov mladých ľudí k internetu a dohľadu, rovnako ako DPA v Spojenom kráľovstve ⁽¹⁾, ktorá zrealizovala prieskum zameraný na 2 000 detí vo veku 14 až 21 rokov. V januári 2007 nórska DPA spolu s ministerstvom školstva spustila vzdelávaciu kampaň zameranú na školy ⁽²⁾. V Portugalsku bol podpísaný protokol medzi DPA a ministerstvom školstva o podpore kultúry ochrany údajov na internete a predovšetkým o sociálnych sieťach ⁽³⁾. V nadväznosti na tento projekt portugalské sociálne siete vytvorili rozhranie a maskota, ktoré sú určené pre deti vo veku 10 až 15 rokov.
17. Tieto príklady ilustrujú aktívnu a rozhodujúcu úlohu, ktorú subjekty ochrany údajov zohrávajú pri ochrane detí online, a potrebu priamo ich zahrnúť ako účastníkov viacročného programu.

III. OCHRANA OSOBNÝCH ÚDAJOV A PRÁVA INÝCH ZAJINTERESOVANÝCH STRÁN

I. Oznamovanie a výmena informácií

18. Prvý bod návrhu „Obmedzenie nezákonného obsahu a boj proti škodlivému konaniu online“ ⁽⁴⁾ zahŕňa ako jeden z hlavných úkonov zabezpečenie kontaktných bodov na oznamovanie nezákonného obsahu a škodlivého konania online. Je nespochybniteľné, že na efektívny boj sa nezákonný obsah a škodlivé konanie musí dostať do pozornosti príslušných orgánov. Už sa zriadili kontaktné miesta na účely ochrany detí, ale napríklad aj boja proti spamu ⁽⁵⁾.
19. EDPS však poznamenáva, že výraz škodlivý obsah zostáva nejasný: neuvádza sa, kto zodpovedá za definovanie toho, čo tvorí škodlivý obsah, a na základe akých kritérií. Táto skutočnosť je ešte znepokojujúcejšia vzhľadom na dôsledky možného oznámenia takéhoto obsahu.
20. Navyše, ako už bolo uvedené, v rámci takéhoto programu nejde len o osobné údaje detí, ale aj o osobné údaje všetkých osôb, ktoré sú nejako prepojené s informáciami, ktoré po sieti kolujú. Môže ísť napríklad o osobu, ktorá je podozrivá z nesprávneho konania a oznámená ako podozrivá, ale aj o osobu, ktorá podozrivé konanie alebo

obsah ohlasuje, alebo o obeť zneužívania. Hoci tieto informácie sú potrebné na účinný systém oznamovania, EDPS považuje za potrebné pripomenúť, že by sa mali vždy spracovávať v súlade so zásadami ochrany údajov.

21. Niektoré dotknuté údaje si dokonca môžu vyžadovať osobitnú ochranu, ak ich možno považovať za citlivé údaje v zmysle článku 8 smernice 95/46/ES. Môže ísť napríklad o údaje týkajúce sa osôb, ktoré spáchali priestupky, ako aj obeť zneužívania, najmä v prípadoch detskej pornografie. Treba upozorniť, že na vnútroštátnej úrovni si niektoré systémy oznamovania vyžiadali úpravy právnych predpisov o ochrane údajov, aby bolo možné spracovať súdne údaje o osobách podozrivých z trestnej činnosti alebo o obetiach ⁽⁶⁾. EDPS trvá na tom, že každý systém oznamovania, ktorý sa zavedie, musí zohľadniť existujúci rámec ochrany údajov. Preukázanie verejného záujmu a záruky týkajúce sa dohľadu nad systémom, v zásade vykonávaného orgánmi presadzovania práva, sú rozhodujúcimi prvkami, ktoré sa v tomto rámci musia dodržať.

II. Úloha technických nástrojov z hľadiska súkromia

22. Používanie technických nástrojov sa propaguje ako jedno z riešení problémov nezákonného obsahu a škodlivého konania ⁽⁷⁾. Príklady takýchto nástrojov sa uvádzajú v posúdení vplyvu ⁽⁸⁾ a zahŕňajú rozoznávanie veku, rozoznávanie tváre (pre identifikáciu obetí orgánmi presadzovania práva) alebo filtrovacie techniky. V súlade s návrhom by sa tieto nástroje mali lepšie prispôsobiť praktickým potrebám a mali by byť dostupné zainteresovaným stranám.
23. EDPS už zaujal jasnú pozíciu ⁽⁹⁾ v prospech využívania nových technológií na účely posilnenia ochrany práv fyzických osôb. Zastáva názor, že zásada „navrhnuté ako súkromné“ by mala byť súčasťou technického rozvoja, ktorý zahŕňa spracovanie osobných údajov. EDPS preto výrazne podporuje prípravu projektov zameraných na rozvoj technológií v tomto smere.
24. Je mimoriadne dôležité vyvinúť systémy, ktoré v najväčšej možnej miere obmedzia odhaľovanie osobných údajov detí, poskytnú im spoľahlivú ochranu, a tak im ponúknu možnosť používať nové nástroje informačnej spoločnosti, ako sú sociálne siete, bezpečnejšie.

⁽¹⁾ Pozri „www.ico.gov.uk/youngpeople“.

⁽²⁾ Pozri „www.dubestemmer.no“.

⁽³⁾ Pozri „dadus.cnpd.pt/“.

⁽⁴⁾ Príloha 1 k návrhu.

⁽⁵⁾ Pozri napr. internetovú stránku zriadenú na tieto účely belgickými orgánmi: www.ecops.be

⁽⁶⁾ Pozri belgický zákon o ochrane údajov z 8. decembra 1992, článok 3 ods. 6 týkajúci sa spracovania údajov Centrom pre ohlasovanie nezvestných alebo sexuálne zneužívaných detí.

⁽⁷⁾ Príloha 1, Opatrenia, bod 1.

⁽⁸⁾ Hodnotenie dopadov, bod 3.1.

⁽⁹⁾ Výročná správa EDPS za rok 2006, časť 3.5.1 Technický rozvoj.

25. Treba však pripomenúť, že v závislosti od spôsobu použitia môžu mať technologické nástroje na jednotlivcov rôzne vplyvy. Ak sa používajú na filtrovanie alebo blokovanie informácií, môžu zastaviť prístup detí k obsahu, ktorý je potenciálne škodlivý, no zároveň môžu niekomu zabrániť v prístupe k legitímnym informáciám.
26. Napriek tomu, že hlavnou obavou je v tejto súvislosti sloboda prístupu k informáciám, vplyv existuje aj z hľadiska súkromia. Filtrovanie, najmä vo svojej najnovšej vývojovej fáze používajúcej riadenie identity, môže pracovať na základe daných kritérií vrátane osobných údajov, ako je vek jednotlivca pripojeného na sieť (aby sa dospelým alebo deťom zabránilo v prístupe k určitému obsahu), obsah informácie a údaje o využívaní v spojení s identitou autora informácie. V závislosti od spôsobu, akým sa tieto osobné informácie automaticky spracujú, môžu dotknutým jednotlivcom vzniknúť následky vo vzťahu k ich právu komunikovať online.
27. Filtrovacie a blokovacie nástroje na riadenie prístupu k sieťam sa preto musia využívať opatrne, musia sa zohľadniť ich možné nepriaznivé vplyvy a zároveň plne využiť možnosti, ktoré ponúka technika pri zvyšovaní súkromia.
28. EDPS víta presnosť posúdenia vplyvu ⁽¹⁾, podľa ktorého by žiadna z navrhovaných alternatív nemala ovplyvniť právo na súkromie a slobodu vyjadrovania. Taktiež súhlasí s názorom, že jedným z hlavných cieľov je presun právomoci na užívateľa, t. j. „presun právomoci lepšie rozhodovať a prijímať vhodné kroky“ na ochranu detí ⁽²⁾.
31. Spolupráca odvetvia s cieľom zvýšiť povedomie detí a iných dotknutých aktérov, ako sú rodičia a pedagógovia, sa samozrejme víta. Zavedenie výstražných systémov a moderátorov na webových stránkach, umožňujúcich vylúčenie nevhodného obsahu, je tiež nevyhnutným aspektom zodpovednosti poskytovateľov obsahu.
32. Čo sa týka poskytovateľov *telekomunikačných* služieb, monitorovanie telekomunikácií je sporná otázka, či už pri zameraní na kontrolu obsahu chráneného právami duševného vlastníctva alebo na iný nelegálny obsah. Táto záležitosť prináša otázku zásahu komerčného účastníka ponúkajúceho konkrétnu (telekomunikačnú) službu vo sfére, kde v princípe nemá zasahovať, teda v kontrole obsahu telekomunikácií. EDPS pripomína, že takúto kontrolu by v princípe nemali vykonávať poskytovatelia služieb, aspoň nie systematicky. Ak je to za konkrétnych podmienok potrebné, v princípe by to mala byť úloha orgánov presadzovania práva.
33. Pracovná skupina pre článok 29 vo svojom stanovisku z 18. januára 2005 v tejto súvislosti pripomína ⁽⁴⁾, že „poskytovateľom internetových služieb podľa článku 15 smernice 2000/31/ES o elektronickom obchode nemožno udeliť žiadnu systémovú povinnosť. (...) Ako sa uvádza v článku 8 smernice o ochrane údajov, spracovanie údajov týkajúcich sa priestupkov, odsúdení za trestné činy a bezpečnostných opatrení možno vykonávať len za prísnych podmienok určených členskými štátmi. Kým v rámci vlastného súdneho sporu má každá fyzická osoba samozrejme právo spracovávať súdne údaje, zásada nesiahá až tak ďaleko, aby umožňovala hĺbkové prieskumy, zber a centralizáciu osobných údajov tretími stranami, a to najmä systematický výskum vo všeobecnom rozsahu (...), ako je napríklad prehliadanie internetu. Takéto vyšetrovanie patrí do právomoci justičných orgánov“.

III. Zodpovednosť poskytovateľov služieb

29. Spolupráca všetkých zainteresovaných strán sa v návrhu považuje za potrebný prvok na posilnenie ochrany detí využívajúcich komunikačné technológie. V rámci týchto strán návrh ⁽³⁾ predpokladá účasť a zapojenie odvetvia najmä prostredníctvom samoregulácie.
30. Ako subjekty zodpovedné za poskytovanie telekomunikačných a obsahových služieb môžu mať podniky z tohto odvetvia určitý vplyv na oznamovanie, filtrovanie a blokovanie informácií, ktoré sa považujú za nezákonné alebo škodlivé. Avšak rozsah, v ktorom možno tomuto odvetviu zveriť takúto úlohu, môže z právneho hľadiska viesť k diskusiám.
34. V oblasti, kde ide o slobodu slova, prístup k informáciám, súkromie a iné základné práva, nastoluje takýto zásah súkromných subjektov otázku primeranosti použitých prostriedkov. Európsky parlament nedávno prijal uznesenie zdôrazňujúce potrebu riešenia, ktoré by bolo v súlade so základnými právami fyzických osôb ⁽⁵⁾. V bode 23 svojho uznesenia Parlament uvádza, že „internet je rozsiahlou platformou pre kultúrne vyjadrenie, prístup k poznatkom a demokratickú účasť na európskej tvorivosti, ktorá spája generácie prostredníctvom informačnej spoločnosti; [Parlament] vyzýva Komisiu a členské štáty, aby sa vyhlili prijímaniu opatrení, ktoré by boli v rozpore s občianskymi slobodami a ľudskými právami a so zásadami proporcionality, účinnosti a odrádzavosti, ako je prerušenie prístupu k internetu“.

⁽¹⁾ Posúdenie vplyvu, bod 5.2.

⁽²⁾ V tomto zmysle sa uvažuje, že filtre by inicializovali rodičia a dali by sa deaktivovať tak, aby mohol dospelý plne riadiť účinok filtra.

⁽³⁾ Odôvodnenie 8 preambuly; príloha 1, bod 1.4; Zhrnutie posúdenia vplyvu, bod 3.1.

⁽⁴⁾ Pracovný dokument pracovnej skupiny pre článok 29 o otázkach ochrany údajov súvisiacich s právami duševného vlastníctva, WP 104.

⁽⁵⁾ Uznesenie Európskeho parlamentu z 10. apríla 2008 o kultúrnych odvetviach v Európe [2007/2153(INI)], bod 23.

35. EDPS zastáva názor, že je potrebné nájsť rovnováhu medzi legitímnym cieľom bojovať proti nelegálnemu obsahu a primeranou povahou použitých prostriedkov. Pripomína, že všetky úkony dohľadu nad telekomunikačnými sieťami, ktoré sú v konkrétnych prípadoch potrebné, by mali byť úlohou orgánov presadzovania práva.

IV. ZÁVER

36. EDPS podporuje návrh viacročného programu na ochranu detí, ktoré používajú internet a iné komunikačné technológie. Víta skutočnosť, že tento program sa mieni zamerať na vývoj nových technológií a vypracovanie konkrétnych činností na zvýšenie účinnosti ochrany detí.

37. EDPS pripomína, že ochrana osobných údajov je nevyhnutným predpokladom bezpečnosti detí online. Zneužitiu osobných údajov detí sa musí zabrániť prostredníctvom opatrení navrhnutých v programe, a najmä:

- zabezpečením povedomia detí a iných zainteresovaných strán, napríklad rodičov a pedagógov,
- podporou rozvoja najlepších postupov v odvetví,
- podporou rozvoja technologických nástrojov rešpektujúcich súkromie,

— podporou výmeny osvedčených postupov a praktických skúseností medzi príslušnými orgánmi vrátane orgánov ochrany údajov.

38. Tieto činnosti by sa mali rozvíjať bez prehliadania skutočností, že ochrana detí sa realizuje v prostredí, kde môžu byť dotknuté práva iných. Všetky iniciatívy v oblasti zberu, blokovania a nahlasovania informácií by mali prebiehať len v súlade so základnými právami všetkých zainteresovaných osôb a v súlade s právnym rámcom ochrany údajov. EDPS predovšetkým pripomína, že dohľad nad telekomunikačnými sieťami, ktorý je v konkrétnych prípadoch potrebný, by malo byť úlohou orgánov presadzovania práva.

39. EDPS konštatuje, že tento program predstavuje všeobecný rámec pre budúce konkrétne činnosti. Zastáva názor, že niektoré zistenia v tomto stanovisku sú len prvým krokom a dali by sa prakticky rozvinúť odkazmi na projekty, ktoré sa musia zaviesť v súlade s opatreniami programu. Odporúča, aby orgány na ochranu údajov úzko spolupracovali pri vymedzovaní týchto praktických projektov. Ďalej poukazuje na činnosti pracovnej skupiny pre článok 29 v tejto oblasti, a najmä na súčasnú prácu pracovnej skupiny v oblasti sociálnych sietí ⁽¹⁾.

V Bruseli 23. júna 2008

Peter HUSTINX

európsky dozorný úradník pre ochranu údajov

⁽¹⁾ Pozri pracovný dokument 1/2008 z 18. februára 2008 o ochrane osobných údajov detí, WP 147, a všeobecnejší pohľad v pracovnom programe 2008 – 2009 pracovnej skupiny vrátane spoločenských sietí, dostupný na adrese: http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2008_en.htm